

Raadsbrief over schriftelijke vragen

Datum 21 mei 2026

Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen van Swollwacht over de Raadsbrief
Aanpassingen in inzameling van pmd (plastic verpakkingen, metalen
verpakkingen en drankenkartons) en afspraken VNG/NVRD & Verpact

Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Paul Guldemon

Bijlagen

Bijlage 1 – Schriftelijke vragen Swollwacht

Bijlage 2 – De Stentor – Vervuild pmd-afval kost Zwolle mogelijk tonnen: te zware container blijft straks
staan

Openbaarheid

- Openbaar
 Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de schriftelijke vragen over de Raadsbrief Aanpassingen in inzameling van pmd (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons) en afspraken VNG/NVRD & Verpact.

Datum 21 mei 2026

Inleiding

De fractie van Swollwacht heeft, in het kader van het schriftelijk overleg over raadsbrieven, enkele vragen gesteld over de raadsbrief over aanpassingen in inzameling van pmd (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons) en afspraken VNG/NVRD & Verpact. Met voorliggende raadsbrief worden deze vragen van een antwoord voorzien.

Kernboodschap

Swollwacht stelt de vraag of bronscheiding de juiste strategie is om zoveel mogelijk materiaal te recyclen. De keus voor bronscheiding is indertijd gemaakt omdat bronscheiding in basis meer grondstoffen oplevert en inwoners ondersteunt bij het scheiden van alle afvalstromen. Bij nascheiding wordt achteraf uitsluitend pmd uit het restafval gehaald. Andere grondstoffen, zoals gft (groente-, fruit- en tuinafval), papier, glas en textiel, moeten aan de bron worden gescheiden om hoogwaardig hergebruik en recycling mogelijk te maken. Vervuiling van deze stromen leidt direct tot kwaliteitsverlies en hogere verwerkingskosten.

Daarnaast draagt bronscheiding bij aan bewustwording bij inwoners over afvalscheiding en grondstoffengebruik. Vanuit zowel kwaliteit, circulariteit als gedrag is bronscheiding daarom de voorkeursroute.

Toelichting

1. *Op basis van welke gebruikte norm wordt het ingezamelde PMD als resultaten aan de gemeenteraad gerapporteerd?*

Vanaf 1 januari 2026 wordt de kwaliteit en daarmee de vergoeding die gemeenten krijgen van Verpact anders beoordeeld. Waar voorheen gemeenten eenzelfde vergoeding ontvingen voor al het ingezamelde pmd, geldt vanaf dit jaar een vergoeding die afhankelijk is van de kwaliteit van het materiaal. Hoe beter de kwaliteit, hoe hoger de vergoeding. Zie voor deze relatie onderstaande tabel. De zuiverheidsgraad staat voor het aandeel geaccepteerd pmd.

Deze zuiverheidsgraad wordt bepaald op basis van meerdere samenstellingsmetingen. Deze worden uitgevoerd door onafhankelijke meetbureaus. De zuiverheidsgraad wordt per inzamelmiddel (mini-container, zakkenroute of brengsysteem) bepaald. Op dit moment is nog niet bekend wat de zuiverheidsgraad van pmd in Zwolle is. Er zijn nog onvoldoende samenstellingsmetingen uitgevoerd om tot een representatieve zuiverheidsgraad per inzamelmiddel te komen. In de rapportages aan uw raad worden vanaf het eerste kwartaal van 2027 deze zuiverheidsgraden per inzamelmiddel gerapporteerd.

Kwaliteitsstaffel	Zuiverheidsgraad pmd	Vergoeding per ton pmd
1	85,0%-100%	€325,-
2	75,0%-84,9%	€277,-
3a	65,0%-74,9%	€228,-
3b[1]	>65%	€195,-
4 (brengsystemen)	<65%	€0,-

[1] Deze staffel kent een afnemende vergoeding per ton ingezameld pmd, met €179,- in 2027 en €163,- in 2028.

Datum 21 mei 2026

2. *Wat is de actuele zuiverheidsgraad van PMD in Zwolle en wat was deze per kwartaal van de afgelopen 3 jaar en kan er meer duiding gegeven worden op de gehanteerde norm van rapporteren?*

De actuele zuiverheidsgraad (2026) is (nog) niet bekend. Per 1 januari gelden nieuwe pmd-specificaties. Dit zijn de vereisten waaraan het ingezamelde pmd moet voldoen. Er zijn nog onvoldoende samenstellingsmetingen uitgevoerd om hierover een representatieve uitspraak te doen. In 2025 was de gemiddelde zuiverheidsgraad van het Zwolse pmd 58% (alle inzamelmiddelen). In 2024 was dit 56,2% (alle inzamelmiddelen). Dit is het resultaat van metingen uitgevoerd door ROVA voor *opschoning*. Dat wil zeggen de metingen zijn uitgevoerd voordat ROVA eventuele vervuiling uit de vracht heeft verwijderd. De metingen die in 2026 worden uitgevoerd vanuit de nieuwe landelijke afspraken (Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen) worden uitgevoerd *na opschoning*. Dat wil zeggen nadat ROVA nog vervuiling uit de vracht heeft gehaald.

3. *Zijn er verschillen in prestaties tussen wijken, en zo ja, hoe worden deze op dit moment aangepakt?*

De samenstellingsmetingen worden niet op wijkniveau maar op routeniveau (logistieke inzamelroutes) uitgevoerd. Deze routes vallen niet samen met wijkgrenzen. Er zijn verschillen tussen routes in de zuiverheidsgraad. Er worden echter (nog) te weinig samenstellingsmetingen uitgevoerd om hier representatieve uitspraken over te doen.

4. *Wat is het totale ingezamelde gewicht aan PMD per kalenderjaar voor de afgelopen 3 jaar in Zwolle?*

Zie onderstaande tabel.

	2023	2024	2025
Ingezameld pmd (x 1.000 kg)	4.457	4.822	4.703
Afkeur (x 1.000 kg)	136	152	87

5. *Wat is het afgekeurde PMD-gewicht per kalenderjaar voor de afgelopen 3 jaar in Zwolle?*

Zie tabel hierboven.

6. *Wat waren de jaarlijkse kosten voor de afgelopen 3 jaar voor de verbranding op het afgekeurd PMD en het huishoudelijke restafval voor Zwolle, met een uitsplitsing van de kosten op WBM, CO2 en de verwachting van de toekomstige EU-ETS kosten die per 2028 van toepassing zullen gaan zijn?*

Zie de tabel hieronder. De precieze ETS-tarieven voor 2028 zijn nog niet bekend.

Datum 21 mei 2026

Tarieven restafval	2023	2024	2025
Verwerking restafval (incl. overslag en natransport)	€ 77,19	€ 83,64	€ 87,46
Afvalstoffenbelasting (WBM)	€ 35,70	€ 39,23	€ 40,21
CO ₂ Heffing	€ 0,00	€ 11,04	€ 22,10
Totaal per 1.000 kg restafval	€ 112,89	€ 133,91	€ 149,77
Hoeveelheden (x 1.000 kg)	2023	2024	2025
Totaal restafval	11.697	11.032	11.153
Afkeur pmd	136	152	87
Totaal restafval (inclusief afkeur pmd)	11.833	11.184	11.240
Kosten verbranden restafval + afkeur pmd	€ 1.335.827	€ 1.497.649	€ 1.683.415

7. Kan er inzicht gegeven worden in de sorteeraanlyse van het Zwolse huishoudelijke restafval per kwartaal van de afgelopen 3 jaar?

De sorteeraanlyses restafval worden 1 x per jaar uitgevoerd. Hieronder een tabel met de samenstelling van het restafval van de afgelopen jaren op de belangrijkste fracties. De reststoffen, luiers en grof huishoudelijk afval (gha) zijn (grotendeels) nog niet te recycelen. De overige fracties zijn recyclebare grondstoffen.

	2021	2022	2023	2024	2025
Reststoffen	31%	30%	38%	39%	38%
Luiers	5%	7%	3%	4%	3%
GF (excl.T)	26%	22%	21%	22%	25%
T (excl.GF)	2%	5%	3%	2%	2%
PMD	9%	9%	9%	8%	8%
Glas	5%	3%	4%	4%	5%
Textiel	4%	4%	6%	7%	8%
Papier	6%	6%	5%	5%	4%
GHA	12%	13%	10%	10%	8%

8. Hoe groot is de hoogbouwfractie in Zwolle en hoe verhoudt dit zich met de andere gemeenten waar de Rova op dit moment actief is?

Zwolle heeft bijna 60.000 huisaansluitingen waarvan 36,5% als hoogbouw is aangemerkt. Het is niet mogelijk om precies aan te geven hoeveel pmd bij hoogbouw wordt ingezameld. Dit omdat bij de hoogbouw pmd wordt ingezameld met verschillende inzamelmethodes waar deels ook laagbouwhuishoudens gebruik van maken. Een verdeling per inzamelmiddel is wel te geven. Van al het ingezamelde pmd komt 68,5% uit mini-containers, 7,5% uit de zakkenroute en 24% uit de verzamelssystemen. Indien wordt aangenomen dat hoogbouwhuishoudens hoofdzakelijk gebruik maken van de verzamelssystemen en zakken, dan komt maximaal 31,5% van het Zwolse pmd uit de hoogbouw.

Alleen Amersfoort is in het werkgebied van ROVA op dit moment een gemeente met dezelfde stedelijkheidsklasse (stedelijkheidsklasse B – 30 tot en met 49%

Datum 21 mei 2026
hoogbouw). De overige gemeenten vallen in de klasse C (20 – 29 % hoogbouw) of D (0 – 19% hoogbouw).

9. *Wat zijn de verwachte totale investeringen om het huidige afval verzamelstelsel per direct volledig te kunnen laten voldoen aan de nieuwe regels van Verpact?*

De benodigde investeringen zijn (nog) onbekend. De gemeente is momenteel met ROVA aan het verkennen wat de voor- en nadelen zijn van alternatieve inzamelstelsels voor de verzamelstelsels, en wat het doorvoeren van deze alternatieven kost. Mogelijke alternatieven die worden verkend zijn: pmd-zakken, deelmini-containers, complexgebonden deelsystemen en nascheiding.

10. *Kan het college in een definitie aangeven wat zij precies verstaat onder het nascheiden van huishoudelijk afval?*

Nascheiden van huishoudelijk afval is een methode waarbij een verwerkingsinstallatie het pmd van het overig (rest-)afval scheidt.

11. *Er wordt gesteld in de communicatie van de Rova dat er geen nascheidingscapaciteit zou zijn? Navraag in de verwerkingsketen leert dat er geen capaciteitsprobleem is en er in 2027 zelfs een overcapaciteit zal zijn, mede door investeringen en nieuwbouw van installaties in Nederland? Kan het college aangeven waarom de Rova zo stellig is in deze bewering?*

Er is nog nascheidingscapaciteit in de huidige markt beschikbaar maar onvoldoende indien meerdere (grotere) gemeenten hiertoe willen overstappen. De verwachting is dat de komende jaren deze capaciteit zal toenemen, mede als gevolg van de afspraken uit de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen. Nascheiding is voor de gemeente Zwolle op de korte termijn geen reële optie vanwege lopende contractuele verplichtingen.

12. *Kan het college tot slot een korte notitie uit te werken waarin de voor- en nadelen van nascheiding binnen een Zwols kader worden aangegeven en de eventuele kosten en consequenties van overschakelen op het eventueel nascheiden van afval?*

De optie van nascheiding wordt meegenomen in bij punt 9 toegelichte verkenning naar alternatieve inzamelstelsels voor inzameling via verzamelvoorzieningen.

Openbaarheid

Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Datum 21 mei 2026

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer